

עַת סְפוּד וְעַת רְקוּד (קהלת ג, ד)

החיים בגטו מתקיימים בצל פחד הולך וגובר. האיום על היחיד ועל הקהילה כולה לא איפשר חיים ללא פחד אך מדי פעם, מתוך החשיכה אדם או קבוצה מצליחים להתגבר, ולו לרגע, ולחיות, למרות הכל.

[...] התנועה יש לפניה עתה משימות למלא אותן הרבה יותר ממה שהיו לה לפני המלחמה.

[...] בזמנים הללו, שמציין אותם אובדן הגמור של רוח - הלחימה של הציבור היהודי, עת הטרור של הכובש שבר את כל יכולת ההתנגדות הנפשית - בלי לדבר עוד על התנגדות במובן הגופני - צריך הנוער המתבגר להוות את המעוז ואת המבצר לרוח-החופש היהודית. צו השעה הוא להפיץ בין ההמונים היהודיים את האמונה בנצחיותו ובכוליותו של קיומו. הנוער שלנו [...] צריך איפוא ליצור קנים ותאים של התנגדות נפשית, שיעוררו בהמונים היהודיים את האמונה בעתיד טוב יותר ואת הרצון להוסיף ולהתקיים. המלחמה בפסימיזם המתפשט ובהלך-הרוח המדוכך - הנה, זהו אחד מן התפקידים החשובים ביותר של הבורגרים.

(מתוך עיתון המחתרת של הנוער הגורדונאי דבר הצעירים, 11.6.1941)

השואה בתיעוד, מבחר תעודות על חורבן יהודי גרמניה ואוסטריה, פולין וברית-המועצות. ירושלים, יד ושם, תשל"ח, עמוד 169

מדוע הפנייה למאבק היא אל בני הנאצים?
מה ניגן אצלם כדי להציל במאבק?

גברי הנוער הנוער בגולה הגקאית בבניין (פולין).
ריקוד הורה במסיבה אציון יום האדגו של ביאליק, 1943.

ארכיון בית אומי היסטוריה

"בלי להתחשב בסכנה שבה אנו נמצאים, קסם לנו הדבר. לנגד עינינו ניצבת תמונה חיה של אבות אבותינו בספרד, כשהם מצילים ספרי תורה או מתפללים במניין במרתפים החשאיים, מפחד האינקביזיציה. הם בודאי לא תיארו לעצמם כי בעוד 400 שנה, יימצאו נכדיהם במצב קשה הרבה יותר ממצבם ואם ירצו לטבול לחג, יאלצו לעבור אותה פרוצדורה רבת-סכנות כמוהם בימים ההם.

במקוה נפגשו בקהל רב, שכבר הגיעה אליו הידיעה כי המקוה יהיה פתוח שעה אחת. בשקט, בחפזון רב, הנונו מתפשטים וטובלים לכבוד יום טוב. לאחר דקות אחדות הנונו עוברים את הפרוצדורה שעברנו בכניסתנו. כשהיינו בחצר, כבר האיר הבוקר ובשער הכניסה למקוה ראינו את חותמת השעווה והכתובת ידועה: "על פתיחת המקוה או השימוש בו צפוי עונש כעל מעשה חבלה - מ-10 שנים עד עונש מוות".

הרב שמעון הוברבנד נרצח ב-1942

הרב הוברבנד שמעון, קידוש השם. הוצאת "זכור", תשכ"ט, עמוד 154

מדוע אצלם כהגב, חיי היהודים בהקפאה האינוקליזציה היו טובים יגרי. מדוע?
פתיחת המקוה נגפסה כמחלף חבלה. חבלה במה?

הריקוד הוא ביטוי ארטיסטי אישי או חברתיים גם יחד. הגבולות מגבילים את החופש החקלאי.
בבניין (פולין) אציון יום האדגו במציאות של 1943. מה ניגן אצלם על הצעירים הרוקדים?
האם ניגן אצלם בפחד שליווה את החיים בלגו?

הפחד / ברטולט ברכט

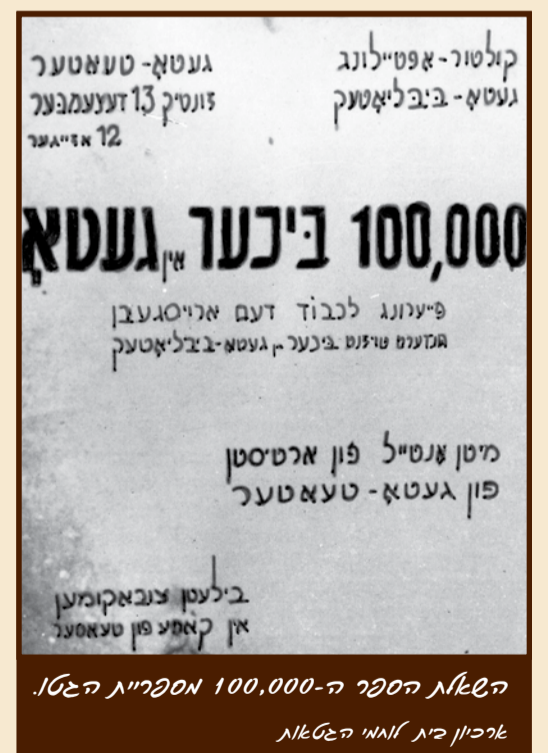
נאסף זרי, שחצר מן הרייך השלישי
אנלא מן האמאט שואט לשם, פליטה: הפחד.

הקולא פרימאט של נאגרי הפקודא
מאמאטאם חרדפ כמו ציוחא
חזירונים בגר אכסין פליטה, וכל אחת שמנה
מזיפה מפתח בכסאלה פמלרדיים.

רדאפי חרדפ
הם פורצים אגך דירוג ומחפשים בבגי פלימאט
אחרדפ היא המביאה שילרפא ספריוג שאלמאג. כך
כאבל פאימה אג פנלטיים, אגם אג פלואטיים.

אמה חולשים הם כל כך מפני המיזם הלאויה?
אנאכה פלצומה פמדפימה של פמלטר
פמחנאג ומרגפי פליניויים
פליטריים שלו פמפוטאיים
פליטריים פלורלעל או שוחדו
פכרטיסיוג לש רשימאג פחלודים
פמאמאל בנינים שלמים עד אלגלג
סביד פיה אפאמין, שמפני מיזם לאויה
של אדם פלואט אין אפם מה אפחד.

ברטולט ברכט, "חרדות המשטר", גלות המשוררים,
הקבוץ המאוחר, תל אביב 1978, עמ' 79

השאלת הספר ה-100,000 מספריית היסטוריה
ארכיון בית אומי היסטוריה

במה שונה קריאה ספרים מהליכה אגיאטיון?
כיבד קריאה ספר יכולה אפיוג צלד במאבק על שמיכה צלם אדם?

מי מפתח? האם פיהודים בגמאנה מפתחים?
כיבד מגאודים פיהודים לש פפתח אפי פמקולוג שפניכס?
אפי פמקולוג פאחריים שלמדגם?

